

REPUBLIKA HRVATSKA
SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA UPRAVU

NACRT PRIJEDLOGA
ZAKONA O DRŽAVNOM IZBORNOM POVJERENSTVU
REPUBLIKE HRVATSKE

Zagreb, 06. srpnja 2005.

PRIJEDLOG ZAKONA O DRŽAVNOM IZBORNOM POVJERENSTVU REPUBLIKE HRVATSKE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona nalazi se u odredbama članka 2. stavak 4. al. 1. i članka 80. al. 2. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 41/01 – pročišćeni tekst i 55/01 – ispr.).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Provedba izbora i ustaljivanje primjene demokratskih standarda u izbornoj proceduri, zahtijevaju daljnju dogradnju određenih izbornih instituta, te kvalitetnija i primjerenija rješenja pojedinih pitanja od značaja za zakonitost i pravilnost provedbe izbora.

Tako je i pitanje određivanja karaktera i ovlasti Državnog izbornog povjerenstva jedno od značajnih pitanja koje zahtijeva novija rješenja primjerenija normativi i praksi europskih zemalja.

Sastav i nadležnosti Povjerenstva u Republici Hrvatskoj definira nekoliko organskih zakona koji tvore okosnicu izbornog zakonodavstva i čine temelj izbornog sustava.

Tako su, primjerice navedena pitanja oko sastava i nadležnosti Povjerenstva razrađena u odredbama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor ("Narodne novine", broj 116/99, 109/00, 53/03 i 69/03 – pročišćeni tekst), Zakona o izboru predsjednika Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 22/92, 71/97 i 69/04), te Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ("Narodne novine", broj 33/01, 10/02, 155/02, 45/03, 43/04 i 40/05 - pročišćeni tekst).

Bitno je istaći da su odredbe koje propisuju navedena pitanja oko sastava i nadležnosti Povjerenstva disperzirane, u određenom dijelu i neujednačene, te stoga zahtijevaju objedinjavanje u jednom cjelovitom zakonskom tekstu koji bi propisao i definirao većinu bitnih okolnosti vezano uz rad i djelovanje Povjerenstva.

Uz naprijed iznijeto, što držimo podrednom svrhom predlaganja usvajanja ovog Zakona, osnovna je potreba u ustanovljavanju Povjerenstva kao stalnog, neovisnog i stručnog tijela, koje će imati striktno definiran sastav i ingerencije vezano uz provedbu izbora zastupnika u Hrvatski sabor, izbora predsjednika Republike Hrvatske, izbora članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, izbora članova

vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u lokalnim jedinicama, te provedbu referenduma, sukladno posebnom zakonu.

Činjenica jest kako provedba izbora više ne predstavlja povremen i periodičan angažman tijela osnovanih i imenovanih s ciljem provedbe izbora, već se izbori, u prvom redu izvanredni lokalni izbori, često održavaju u pojedinim lokalnim jedinicama u kojima se za iste steknu zakonom propisani uvjeti.

Učestalost provedbe izbora nameće potrebu kontinuiranog djelovanja najvišeg tijela koje sudjeluje u samom postupku provedbe izbora i bitan je čimbenik njihove zakonite i pravilne provedbe. Jednako je moguće ustvrditi i za referendume koji se provode primjenom odredaba Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave ("Narodne novine", broj 33/96 i 92/01).

Nadalje, predlagatelj predviđa, uz osnovne poslove Povjerenstva vezano uz samu provedbu izbora, Povjerenstvu povjeriti i bitnu zadaću konstantnog praćenja izbornih procesa, te predlaganje noveliranja pojedinih zakonskih rješenja i instituta. Ove zadaće nije moguće ostvariti u cjelosti u slučaju kada je Povjerenstvo samo povremeno tijelo.

Zaključno se ističe da su rješenja predložena ovim Prijedlogom budućeg zakonskog teksta u cjelosti kompatibilna s rješenjima već usvojenima u stabilnim demokracijama europskih zemalja.

Osnovna pitanja koja se predlažu urediti ovim Zakonom jesu:

- osnivanje Povjerenstva kao stalnog, stručnog i neovisnog tijela,
- način izbora predsjednika, podpredsjednika i članova Povjerenstva,
- nadležnost, djelokrug i poslovi Povjerenstva u provedbi parlamentarnih, predsjedničkih, lokalnih izbora, izbora za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina, te u provedbi lokalnog, savjetodavnog ili državnog referenduma,
- unutarnje ustrojstvo, način rada i odlučivanja Povjerenstva,
- odnos s građanima, tijelima i institucijama u okviru Republike Hrvatske,
- suradnja s međunarodnim organizacijama i institucijama,
- te ostala pitanja od značenja za obavljanje poslova iz njegova djelokruga.

Posljedice koje će proisteći donošenjem ovog Zakona:

- ustanovljavanje Povjerenstva kao stručnog, stalnog i neovisnog tijela u velikoj će mjeri unaprijediti izbornu praksu i proceduru provedbe izbora,
- osigurati će kvalitetniju i primjereniju provedbu izbora na svim razinama,
- omogućiti će predlaganje noveliranja pojedinih pravnih instituta vezano uz pojedina pitanja izbornog zakonodavstva,
- omogućiti uspostavljanje suradnje s organizacijama i institucijama u okviru Republike Hrvatske i izvan nje,

- omogućiti konstantnu organizaciju i provedbu edukacije svih sudionika u izbornom procesu,
- a time i poticati građane na participaciju u izbornim procesima.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Ocjenjuje se da će provedba ovog Zakona iziskivati osiguranje dodatnih financijskih sredstava u Državnom proračunu Republike Hrvatske, i to za plaće i materijalne troškove članova povjerenstva, stručne službe, za cca 10 zaposlenih u sjedištu i 21 tajnika u županijama i Gradu Zagrebu što iznosi približno 7 milijuna kuna godišnje, počevši od 2006. godine.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Uz prijedlog za donošenje ovog Zakona dostavlja se tekst prijedloga Zakona o Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske.

Ujedno se napominje da sukladno odredbi članka 82. stavak 2. Ustava Republike Hrvatske sve organske zakone, dakle zakone kojima se razrađuju Ustavom utvrđena ljudska prava i temeljne slobode, izborni sustav, ustrojstvo, djelokrug i način rada državnih tijela, te ustrojstvo i djelokrug lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatski sabor donosi većinom glasova svih zastupnika.

Slijedom iznijetoga, i predmetni zakon čije se donošenje predlaže budući je isti zakon iz domene izbornog zakonodavstva, potrebno je donijeti većinom glasova svih zastupnika Hrvatskoga sabora.

PRIJEDLOG ZAKONA O DRŽAVNOM IZBORNOM POVJERENSTVU REPUBLIKE HRVATSKE

1. Uvodne odredbe

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se osnivanje Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), sastav Povjerenstva, način izbora predsjednika, podpredsjednika i članova Povjerenstva, djelokrug, način rada i odlučivanja, odnos s građanima, tijelima i institucijama u Republici Hrvatskoj, suradnja s međunarodnim organizacijama i institucijama, te ostala pitanja od značaja za obavljanje poslova iz djelokruga Povjerenstva.

Članak 2.

Povjerenstvo je stalno, neovisno i stručno državno tijelo koje obavlja poslove iz svoje nadležnosti u skladu s ovim Zakonom, te zakonima koji uređuju izbor zastupnika u Hrvatski sabor, izbor predsjednika Republike Hrvatske, izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: lokalne jedinice), izbor župana, gradonačelnika Grada Zagreba, gradonačelnika i općinskih načelnika, izbor članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u lokalnim jedinicama, te provedbu državnog, lokalnoj i savjetodavnog referenduma.

Sjedište Povjerenstva je u Zagrebu.

Članak 3.

2. Sastav Povjerenstva i izbor predsjednika, podpredsjednika i članova Povjerenstva

a) Sastav Povjerenstva

Povjerenstvo djeluje u stalnom sastavu koji čine predsjednik Povjerenstva, dva podpredsjednika i dva člana Povjerenstva.

Predsjednik Povjerenstva, dva podpredsjednika i dva člana biraju se na mandat od osam godina na način i po postupku utvrđenom ovim Zakonom.

b) Predsjednik Povjerenstva

Članak 4.

Predsjednika Povjerenstva bira Hrvatski sabor većinom glasova svih zastupnika na mandat od osam godina između kandidata koji ispunjavaju uvjete za izbor, temeljem javnog poziva.

Mandat predsjednika Povjerenstva počinje danom stupanja na dužnost. Dan stupanja na dužnost utvrđuje se odlukom o izboru.

Članak 5.

Za predsjednika Povjerenstva, može biti izabran državljani Republike Hrvatske s prebivalištem na području Republike Hrvatske, koji ima opće biračko pravo, pravne je struke, poznaje politički i izborni sustav, te ima praktična znanja u provedbi izbora, nije član niti jedne političke stranke i nije kandidat na izborima.

Članak 6.

Predsjednik predstavlja i zastupa Povjerenstvo, rukovodi njegovim radom, određuje mjere i postupanja u skladu sa zakonskim ovlastima i poduzima nužne aktivnosti radi nesmetanog i redovitog obavljanja poslova iz djelokruga Povjerenstva.

c) Podpredsjednici i članovi Povjerenstva

Članak 7.

Podpredsjednike i članove Povjerenstva bira Hrvatski sabor većinom glasova svih zastupnika na mandat od osam godina na način da jednog podpredsjednika i jednog člana bira na prijedlog većinske političke stranke, odnosno koalicije, a drugog podpredsjednika i drugog člana na prijedlog oporbenih političkih stranaka ili koalicija sukladno stranačkom sastavu Hrvatskog sabora u trenutku izbora.

Mandat podpredsjednika i članova počinje danom stupanja na dužnost. Dan stupanja na dužnost utvrđuje se odlukom o izboru podpredsjednika, odnosno člana Povjerenstva.

Članak 8.

Za podpredsjednika i člana Povjerenstva može biti izabran državljani Republike Hrvatske, s prebivalištem na području Republike Hrvatske, koji ima opće biračko pravo, pravne je ili politološke struke, poznaje politički i izborni sustav, te ima praktična znanja u provedbi izbora, nije član niti jedne političke stranke i nije kandidat na izborima.

3. Polaganje prisega predsjednika, potpredsjednika i članova Povjerenstva

Članak 9.

Prije stupanja na dužnost predsjednik, potpredsjednici i članovi Povjerenstva polažu pred predsjednikom Hrvatskog sabora prisegu slijedećeg sadržaja:

"Prisežem svojom čašću da ću u obavljanju dužnosti člana Državnog izbornog povjerenstva poštivati Ustav i zakone Republike Hrvatske, te da ću svoju dužnost obavljati savjesno i nepristrano."

Polaganjem prisega predsjednika, potpredsjednika i članova, Povjerenstvo se smatra konstituiranim.

Članak 10.

Za predsjednika, potpredsjednika i člana Povjerenstva ista osoba može biti izabrana najviše dva puta uzastopno.

4. Djelokrug Povjerenstva

Članak 11.

Uz poslove koji se odnose na organizaciju i nadzor provedbe izbora i referenduma, Povjerenstvo obavlja i slijedeće poslove:

- daje mišljenja i smjernice za dogradnju i unaprijeđivanje izbornog zakonodavstva, te zakonodavstva koje regulira pitanje referenduma,
- imenuje članove županijskih izbornih povjerenstava i gradskoga izbornog povjerenstva Grada Zagreba
- provodi edukaciju članova izbornih povjerenstava i povjerenstava za provedbu referenduma u lokalnim jedinicama,
- informira građane o provedbi izbora, te mogućnosti ostvarenja i zaštite biračkog prava u izbornom postupku,
- vodi brigu o zakonitosti i pravilnosti vođenja i ažuriranja popisa birača, te o pravovremenom zaključivanju i potvrđivanju popis birača, pripremi i izradi izvadaka iz popisa birača, sukladno zakonu koji uređuje vođenje popisa birača,
- propisuju obrasce za provedbu pojedinih izbornih radnji, sukladno sadržaju i obvezama utvrđenima za pojedine vrste izbora,
- određuje način arhiviranja i objavljivanja materijala o provedenim izborima i referendumu,
- objavljuje periodične, stručne publikacije vezano uz izborni sustav, provedbu izbora i praksu,
- podnosi izvješća nadležnim tijelima o provedbi izbora i referenduma,
- utvrđuje organizaciju stručne službe Povjerenstva, izabire tajnika Povjerenstva i njegova zamjenika,
- ostvaruje suradnju s organizacijama u zemlji, te s međunarodnim organizacijama i institucijama u domeni izbornog zakonodavstva i izbora uopće.

5. Prava i obveze predsjednika, podpredsjednika i članova Povjerenstva

Članak 12.

Predsjednik, podpredsjednici i članovi Povjerenstva su državni dužnosnici.

Predsjednik, podpredsjednici i članovi Povjerenstva za vrijeme obnašanja dužnosti imaju pravo na plaću i ostala materijalna prava, sukladno zakonu kojim se uređuju obveze i prava državnih dužnosnika.

Članak 13.

Predsjednik, podpredsjednici i članovi Povjerenstva za vrijeme obnašanja dužnosti ne mogu obavljati nikakvu profesionalnu dužnost, niti dužnost čije bi obnašanje dovelo do dvojbi vezno uz njihovu nepristranost, narušilo njihov moralni integritet i ugled što ga uživaju u javnosti, kao niti dužnost čije bi obnašanje moglo utjecati na nastup okolnosti vezanih uz sukob interesa, sukladno zakonu kojime se uređuju situacije i postupanja u slučaju nastupa sukoba interesa.

Članak 14.

Predsjednik, podpredsjednici i članovi Povjerenstva za vrijeme obnašanja dužnosti mogu se baviti znanstvenim i stručnim radom i istraživanjima, objavljivati stručne i znanstvene radove, sudjelovati u radu stručnih i znanstvenih skupova, u pripremanju nacрта propisa, te dobrotvorno sudjelovati u radu humanitarnih, kulturnih i sportskih udruga.

6. Prestanak mandata predsjednika, podpredsjednika i članova Povjerenstva prije isteka redovitog trajanja

Članak 15.

Mandat predsjednika, podpredsjednika i članova Povjerenstva može prestati i prije isteka redovitog trajanja, i to:

- danom donošenja odluke o razriješenju, nakon podnijetog zahtjeva za razriješenje ili podnijete ostavke,
- danom pravomoćnosti sudske odluke o oduzimanju poslovne sposobnosti,
- danom pravomoćnosti sudske presude kojom je pravomoćno osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju dužem od 6 mjeseci,
- danom odjave prebivališta u Republici Hrvatskoj,
- danom prestanka hrvatskog državljanstva,
- smrću,
- danom donošenja odluke o razriješenju u slučaju gubitka uvjeta potrebnih za izbor u Povjerenstvo.

Zahtjev za razriješenje i ostavka podnose se pisano predsjedniku Hrvatskoga sabora.

Članak 16.

O stjecanju okolnosti za prijevremeni prestanak mandata predsjednika Povjerenstva, podpredsjednici ili dva člana stalnog sastava Povjerenstva dužni su bez odlaganja, a najkasnije u roku 15 dana od dana saznanja za okolnosti, izvjestiti predsjednika Hrvatskog sabora.

O stjecanju okolnosti za prijevremeni prestanak mandata podpredsjednika ili člana Povjerenstva, predsjednik Povjerenstva dužan je bez odlaganja, a najkasnije u roku 15 dana od dana saznanja za okolnosti, izvjestiti predsjednika Hrvatskog sabora.

Odluku o razriješenju, odnosno odluku o izboru novog predsjednikam podpredsjednika ili člana Povjerenstva nadležno će tijelo donijeti u roku od 60 dana primitka obavijesti o stjecanju okolnosti za prijevremeni prestanak mandata.

7. Način rada i odlučivanja Povjerenstva

Članak 17.

Povjerenstvo odlučuje na sjednicama.

Sjednice Povjerenstva su u pravilu javne.

Slučajevi u kojima se može isključiti javnost sa sjednica Povjerenstva propisuju se Poslovníkom o radu.

Članak 18.

Sjednice Povjerenstva saziva i njima predsjedava predsjednik Povjerenstva.

U slučaju spriječenosti predsjednika Povjerenstva zamjenjuje ga podpredsjednik Povjerenstva kojega odredi i ovlasti predsjednik.

Podpredsjednik može i sazvati sjednicu Povjerenstva i njome predsjedati ukoliko ga na sazivanje i predsjedanje ovlasti predsjednik Povjerenstva.

Članak 19.

Povjerenstvo odlučuje većinom glasova ukoliko je na sjednici nazočna većina članova Povjerenstva.

8. Suradnja Povjerenstva s drugim tijelima i institucijama

Članak 20.

Povjerenstvo uspostavlja suradnju sa stručnim tijelima i udrugama osnovanim u Republici Hrvatskoj, te s međunarodnim organizacijama i institucijama.

9. Poslovnik o radu Povjerenstva

Članak 21.

Način rada i odlučivanja Povjerenstva, te pitanja vezana uz prava i obveze članova Povjerenstva koja nisu uređena ovim ili posebnim zakonima, uređuju se, odnosno razrađuju Poslovnikom o radu Povjerenstva (u daljnjem tekstu: Poslovnik).

Poslovnikom se, u skladu s ovim Zakonom i ostalim zakonima koji uređuju izborni sustav u Republici Hrvatskoj, mogu urediti i sva druga pitanja od značaja za rad Povjerenstva.

Poslovnik se donosi na sjednici Povjerenstva većinom glasova svih članova Povjerenstva i objavljuje se u «Narodnim novinama».

10. Stručna služba Povjerenstva

Članak 22.

Povjerenstvo ima stručnu službu koja se osniva za obavljanje stručnih poslova iz djelokruga Povjerenstva i stručnih poslova u vezi s vođenjem popisa birača, te administrativnih i tehničkih poslova čije obavljanje omogućava redovno i nesmetano djelovanje Povjerenstva.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu stručne službe (u daljnjem tekstu: Pravilnik) uređuje se unutarnje ustrojstvo i način rada stručne službe, utvrđuju se radna mjesta i opis poslova, točan broj službenika i namještenika, način rada i koordinacija rada dislociranih službenika u županijama, te stručni i drugi uvjeti potrebni za raspored na radna mjesta.

Pravilnik iz stavka 2. ovog članka donosi Povjerenstvo većinom glasova svih članova.

Članak 23.

Stručna služba Povjerenstva u svakoj županiji i u Gradu Zagrebu ima potreban broj službenika koji vode popise birača i jednog državnog službenika koji je po položaju tajnik županijskog izbornog povjerenstva, odnosno tajnik Gradskog izbornog povjerenstva Grada Zagreba.

Tajnik županijskog, odnosno Gradskog izbornog povjerenstva Grada Zagreba u odnosu na službenike koji vode popise birača ima ovlasti čelnika tijela državne uprave i odgovoran je za zaključivanje i potvrđivanje popisa birača.

Osobe zaposlene u stručnoj službi su državni službenici, odnosno namještenici i na njihov se radnopravni status primjenjuju zakoni i drugi propisi koji uređuju prava, obveze,

odgovornosti i način utvrđivanja plaća državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave.

Članak 24.

Tajnik Povjerenstva (u daljnjem tekstu: tajnik) voditelj je stručne službe.

Tajnik rukovodi stručnom službom, usmjerava i usklađuje rad stručne službe i za njezin rad odgovara predsjedniku Povjerenstva.

Tajnika Povjerenstva bira se većinom glasova svih članova Povjerenstva putem javnog natječaja sukladno odredbama zakona kojim se uređuje prijam državnih službenika u državnu službu.

U odnosu na stručnu službu tajnik ima položaj čelnika tijela državne uprave.

Povjerenstvo može odlučiti da tajnik Povjerenstva ima zamjenika koji se bira na isti način i pod istim uvjetima kao tajnik.

Članak 25.

Tajnik Povjerenstva, zamjenik tajnika Povjerenstva i tajnici županijskih izbornih povjerenstava, kao i tajnik Gradskog izbornog povjerenstva Grada Zagreba ne smiju biti članovi niti jedne političke stranke.

11. Sredstva za rad Državnog izbornog povjerenstva

Članak 26.

Sredstva za rad Povjerenstva osiguravaju se u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

Sredstvima za rad Povjerenstva raspolaže predsjednik Povjerenstva.

Predsjednik Povjerenstva ovlašten je odrediti način korištenja sredstava i provoditi nadzor nad njihovom raspodjelom i korištenjem.

12. Prijelazne i završne odredbe

Članak 27.

Od dana stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članaka 45., 46. i 47. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor ("Narodne novine", br. 116/99, 109/00, 53/03 i 69/03-pročišćeni tekst).

Od dana stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti odredba članka 21. stavak 1. Zakona o izboru predsjednika Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 22/92, 71/97 i 69/04).

Od dana stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti odredba članka 30. Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ("Narodne novine", br. 33/01, 10/02, 155/02, 45/03, 43/04 i 40/05 - pročišćeni tekst).

Od dana stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti odredba članka 13. Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne samouprave ("Narodne novine", br. 33/96 i 92/01).

Članak 28.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona nadležnost tijela državne uprave iz članka 11. i 34. Zakona o popisima birača («Narodne novine», broj 19/92 i 75/93) prenosi se na Povjerenstvo i stručnu službu Povjerenstva.

Do donošenja Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu stručne službe Povjerenstva državni službenici koji obavljaju poslove vođenja popisa birača nastavljaju s radom na dosadašnjim poslovima.

Stupanjem na snagu Pravilnika dosadašnji državni službenici ureda državne uprave ovlašteni za vođenje popisa birača postaju državni službenici stručne službe Povjerenstva.

Uredi državne uprave u županijama izvršit će primopredaju dokumentacije i opreme, te pismohrane koja se odnosi na vođenje popisa birača stručnoj službi Povjerenstva.

Članak 29.

Poslovnik o radu Povjerenstva i Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu stručne službe Povjerenstvo je će donijeti u roku od 60 dana od dana stupanja na dužnost.

Članak 30.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim se člankom utvrđuju pitanja koja propisuje ovaj Zakon, kao što su primjerice, način izbora predsjednika, podpredsjednika i članova Povjerenstva, njegova nadležnost i poslovi, način rada i odlučivanja Povjerenstva, odnos s građanima, tijelima i institucijama u okviru Republike Hrvatske, suradnja s međunarodnim organizacijama i institucijama, te ostala pitanja od značaja za rad Povjerenstva.

Uz članak 2.

Odredbom se propisuje da je Povjerenstvo stalno, neovisno i stručno državno tijelo koje obavlja poslove u okviru svoje nadležnosti u skladu s ovim Zakonom, te zakonima koji uređuju izbor zastupnika u Hrvatski sabor, izbor predsjednika Republike Hrvatske, izbor članova predstavničkih i izvršnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, izbor članova vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u lokalnim jedinicama, te provedbu referenduma.

Uz članak 3.

Propisuje se sastav Povjerenstva koje će imati predsjednika, dva podpredsjednika i dva člana, te se određuje da će ih birati Hrvatski sabor na mandat od osam godina.

Predlagatelj je stava da će relativno dugo trajanje mandata učiniti to tijelo što stalnijim i neovisnijim o političkoj situaciji i odnosima političkih stranaka u parlamentu.

Uz članak 4.

Definira se nadležnost za izbor predsjednika Povjerenstva, kao i trajanje njegova mandata.

Uz članak 5.

Propisuju se uvjeti koje predsjednik Povjerenstva mora ispunjavati.

Naime, sukladno Prijedlogu, za predsjednika Povjerenstva, mogao bi biti izabran državljanin Republike Hrvatske s prebivalištem na području Republike Hrvatske, koji ima opće biračko pravo, pravne je struke, poznaje politički i izborni sustav, te ima praktična znanja u provedbi izbora, nije član niti jedne političke stranke i nije kandidat na izborima.

Uz članak 6.

Odredbom ovog članka propisuju se ovlasti predsjednika Povjerenstva da predstavlja i zastupa Povjerenstvo, upravlja njegovim radom, te određuje nužne mjere i postupanja radi nesmetanog i redovitog obavljanja poslova iz djelokruga Povjerenstva.

Uz članak 7.

Definira se nadležnost za izbor podpredsjednika i članova Povjerenstva, kao i trajanje njegova mandata.

Uz članak 8.

Definiraju se uvjeti koje moraju ispunjavati podpredsjednici i članovi Povjerenstva.

Uz članak 9.

Ustanovljava se obveza polaganja prisega i daje se prijedlog njezina tekst.

Uz članak 10.

Postavlja se ograničenje prema kojem za predsjednika, podpredsjednika ili člana Povjerenstva ista osoba može biti izabrana najviše dva puta uzastopno.

Uz članak 11.

Daje se opis djelokruga poslova iz nadležnosti Povjerenstva, pa se tako propisuje da uz poslove sukladno odredbama izbornih zakona, Povjerenstvo daje mišljenja i smjernice za dogradnju i unaprijeđivanje izbornog zakonodavstva, te zakonodavstva koje regulira pitanje referenduma, imenuje članove županijskih izbornih povjerenstava i gradskoga izbornog povjerenstva Grada Zagreba, provodi edukaciju članova izbornih povjerenstava i povjerenstava za provedbu referenduma u lokalnim jedinicama, osigurava informiranje građana o provedbi izbora, ostvarenju i zaštiti biračkog prava u izbornom postupku, kao i ostale poslove sukladno odredbama ovog Zakona.

Uz članak 12.

Propisuje se da su predsjednik, podpredsjednici i članovi Povjerenstva državni dužnosnici, te se utvrđuju prava koja imaju za vrijeme obnašanja dužnosti, dakle za vrijeme obnašanja dužnosti imat će pravo na plaću i ostala prava na temelju posebnog zakona koji uređuje prava i obveze državnih dužnosnika.

Uz članak 13.

Ustanovljava se ograničenje, sukladno kojem za vrijeme obnašanja dužnosti član Povjerenstva ne može obavljati druge profesionalne dužnosti, niti dužnosti obnašanje kojih bi moglo dovesti do situacije mogućeg sukoba interesa.

Uz članak 14.

Dopušta se naravno, mogućnost da predsjednik, podpredsjednici i članovi Povjerenstva za vrijeme obnašanja dužnosti budu uključeni u znanstveni i stručni rad i istraživanja, te mogućnost da objavljuju stručne i znanstvene radove, sudjeluju u radu stručnih i znanstvenih skupova, u pripremanju nacrt propisa, te dobrotvorno sudjeluju u radu humanitarnih, kulturnih i sportskih udruga.

Uz članak 15.

Propisuje se prestanak dužnosti predsjednika, podpredsjednika ili člana Povjerenstva i prije isteka vremena na koje su izabrani.

Uz članak 16.

Odredba predstavlja razradu postupanja u slučaju da se steknu okolnosti relevantne za prijevremeni prestanak mandata predsjednika, podpredsjednika ili člana Povjerenstva.

Uz članak 17.

Propisuje se da će Povjerenstvo raditi i odlučivati na sjednicama koje su u pravilu javne, osim u iznimnim slučajevima.

Uz članak 18.

Predmetnom se odredbom propisuje način sazivanja i ovlast za predsjedavanje sjednicama Povjerenstva.

Uz članak 19.

Propisuje se način odlučivanja Povjerenstva.

Uz članak 20.

Pravo je Povjerenstva da uspostavlja suradnju sa stručnim tijelima i udrugama osnovanim u Republici Hrvatskoj, te sa međunarodnim organizacijama i institucijama.

Uz članak 21.

Propisuje se da će način rada Povjerenstva biti uređen Poslovnikom o radu Povjerenstva koji se donosi većinom glasova članova Povjerenstva.

Uz članak 22.

Predviđa se ustanovljavanje stručne službe Povjerenstva sa zadaćom obavljanja upravnih, stručnih, administrativnih i tehničkih poslova.

Uz članak 23.

Predlaže se da stručna služba Povjerenstva u svakoj županiji i u Gradu Zagrebu ima jednog državnog službenika koji će po položaju biti tajnik županijskog izbornog povjerenstva, odnosno tajnik Gradskog izbornog povjerenstva Grada Zagreba, te se utvrđuje da su osobe zaposlene u stručnoj službi državni službenici, odnosno namještenici na čiji će se radnopravni status primjenjivati zakoni i drugi propisi koji uređuju prava, obveze, odgovornosti i način utvrđivanja plaća državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave.

Uz članak 24.

Propisuje se da će Povjerenstvo imati tajnika, na mjestu voditelja stručne službe Povjerenstva, sa zadaćom usklađivanja rada stručne službe.

Uz članak 25.

Postavlja se ograničenje u smislu da tajnik Povjerenstva, zamjenik tajnika Povjerenstva i tajnici županijskih izbornih povjerenstava, kao i tajnik Gradskog izbornog povjerenstva Grada Zagreba ne smiju biti članovi niti jedne političke stranke, što prema mišljenju predlagatelja treba pridonijeti nepristranosti u njihovom radu, kao i u urednom djelovanju službe kojoj su na čelu.

Uz članak 26.

Propisuje se da će sredstva za rad Povjerenstva biti osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

Uz članak 27.

Propisuje se da će određene odredbe Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor ("Narodne novine", br. 116/99, 109/00, 53/03 i 69/03-pročišćeni tekst), Zakona o izboru predsjednika Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 22/92, 71/97 i 69/04), Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ("Narodne novine", br. 33/01, 10/02, 155/02, 45/03, 43/04 i 40/05), kao i odredbe Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne samouprave ("Narodne novine", br. 33/96 i 92/01), prestati važiti s danom stupanja ovog Zakona na snagu.

Uz članak 28.

Propisuje se da će danom stupanja na snagu ovog Zakona obveze i ovlasti tijela državne uprave određenih članaka Zakona o popisima birača («Narodne novine», broj 19/92 i 75/93), preuzeti Povjerenstvo i stručna služba, te se preciziraju ostale prijelazne odredbe bitne za daljnje nesmetano obavljanje ovog segmenta poslova državne uprave.

Uz članak 29.

Propisuje se da će Povjerenstvo donijeti Poslovnik o radu Povjerenstva i Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu stručne službe u roku od 60 dana od dana stupanja na dužnost.

Uz članak 30.

Određuje se stupanje Zakona na snagu. Slijedom navedene odredbe Zakon će stupiti na snagu osmoga dana od dana njegove objave u "Narodnim novinama".